

Posudek vedoucího práce.

Archeologické nálezy z panských sídel ve Velkém Vřešťově

bakalářská práce, 75 stran

Opevněná středověká sídla nacházející se v okolí městečka Velký Vřešťov v severovýchodních Čechách byla a jsou badatelské obci poměrně dobře známa. Poloha Na Hradě je tradičně spojována s osobou Mutiny Vřešťovského zmiňovaného v tzv. Dalimilově kronice. Poloha Na Zámku pak dle tradičního výkladu představuje mladší šlechtické sídlo, se kterým je spojeno i obléhání roku 1467. S touto událostí pak bývají spojovány terénní relikty na protilehlém návrší – patrně pozůstatky obléhací tábora vojsk krále Jiřího z Poděbrad. Ačkoliv na dvou z těchto poloh proběhly v minulosti povrchové sběry, je s podivem, že doposud nebyly komplexně vyhodnoceny.

Tématem recenzované práce bylo zpracování a vyhodnocení všech známých movitých nálezů ze všech tří výše uvedených poloh. Jednalo se primárně o nálezy kuchyňské a stolní keramiky kontextu povrchových sběrů. Vzhledem k charakteru nálezů byly soubory z jednotlivých akcí vyhodnoceny společně. V úvodních kapitolách autorka představuje výpověď písemných pramenů k jednotlivým polohám a zároveň se věnuje i dalším šlechtickým sídlům v daném regionu. Bez zajímavosti jistě není fakt, že právě mladší vřešťovské sídlo přečkalo na rozdíl od jiných lokalit až do průběhu 17. století.

Hlavní část práce je věnována archeologickým nálezům. Autorka využila v současné době tradiční postup, tedy použití deskripčního systému a aplikaci dělení na keramické třídy, které odráží technologické aspekty výroby keramiky. Heslář využila dle prací L. Čapka, doplněný o několik typů M. Zápotockého (součástí na CD příloze). Při vyhodnocení autorka využila srovnání s jinými východočeskými publikovanými soubory. Obtíže bohužel přináší velmi nedostatečně rozvinuté bádání v dané problematice pro oblast severovýchodních Čech. Přesto se autorka pokusila, alespoň dle tradičních schémat o propojení s analogickými keramickými produkcemi, včetně chronologického určení. Mezi základní výsledky patří fakt, že se v poloze Na Hradě a Na Zámku nenachází totožné keramické skupiny/třídy. Nálezy z prvně jmenované lokality se navíc skutečně jeví jako vývojově starší (výzdoba, technologické aspekty, okraje). Lze tedy potvrdit předchozí předběžné hypotézy o následnosti obou poloh. V lokalitě Na Zámku je pak sledováno keramické zboží hlásící se až do období raného novověku, což již pochopitelně koreluje se znalostí písemných pramenů. Nálezy kamnářské keramiky z mladší polohy (včetně glazovaných jedinců) nasvědčují o existenci světnic. Práce je doprovázena kvalitní obrazovou dokumentací. Po redakční úpravě by bylo vhodné text nabídnout do regionálního odborného periodika.

Jako hlavní nedostatek vidím absenci aplikace zjištěných poznatků (opuštění nevyhovujícího? opevněného sídla) na obdobné sídlení situace/proměny v jiných regionech střední Evropy. Takováto část by pozvedla práci na kvalitativně jinou úroveň.

Práci doporučuji k obhajobě

V Hradci Králové 1. května 2018

Mgr. Pavel Drnovský, Ph.D.